

Què vol dir tenir una idea a les arts escèniques?

L'any 1987, el filòsof Gilles Deleuze va fer una conferència sobre l'acte de creació en què es preguntava què vol dir tenir una idea en cinema. Per al filòsof, una idea no equivalia a tenir una història qualsevol, sinó que era sobretot una qüestió de formes en què es defineix què és el que es fa visible i el que es fa audible, però implicava partir de la certesa que l'acte de creació és un acte de resistència. *Qui som*, de Salvador Sunyer, es presenta com una pel·lícula sobre un acte de creació cinematogràfica en què les formes visibles i audibles exploren un procés de creació en l'àmbit de les arts escèniques. Camille Decourtye i Biel Mateu són els components de la companyia *Baró d'Evel*. Al començament de la pel·lícula acomiaden l'espectacle *Falaise – Penya-segat*, en què parlaven de la fragilitat humana davant del caos, d'un món que s'enfonsa i de la necessitat de reconstruir alguna cosa nova. Un cop tancat l'espectacle, han de preparar una nova creació per estrenar-la el mes de juliol de 2024 al Festival d'Avinyó. El nou projecte, que s'anomenarà *Qui som*, serà un dels més ambiciosos del grup, ja que a escena hi participaran molts més components i perquè s'hi hauran de posar en joc nombrosos mitjans tècnics.

A partir del gest d'assumir l'encàrrec de l'espectacle, els dos directors de *Baró d'Evel* es pregunten què vol dir tenir una idea escènica, i els espectadors assistim a un procés en què, seguint l'afirmació de Deleuze, crear també implica dur a terme un acte de resistència. En filmar aquest acte, Salvador Sunyer també proposa una clara resistència cap a les formes del documental, tot proposant un seguiment del procés creatiu en què el que compta no és només com s'avança cap a la descoberta d'una forma, sinó també com darrere la creació hi ha tota una reflexió sobre un sistema de vida, sobre una col·lectivitat i sobre unes experiències vitals.

El punt de partida de tot espectacle de *Baró d'Evel* no és altre que el cos. Els actors i les actrius treballen amb el cos i busquen una curiosa fusió entre elements de circ i elements propis de la dansa. La gestualitat corporal és el punt de partida que marcarà un camí en què, de mica en mica, aniran apareixent altres troballes que tindran molt a veure amb la força de la veu i la música, sobretot en la recerca d'un espai ritual en què el teatre trobi alguna cosa originària i primitiva que es troba en les restes de determinades cultures, en les quals aquesta ritualitat esdevé una forma de connexió entre el món físic i el món espiritual. En aquest procés cap a allò primitiu, l'espectacle trobarà en la terra un element clau. Els cossos es fonen amb la terra, els rostres estan coberts d'argila i els colors busquen una certa comunió amb la terra. *Qui som* —l'espectacle— s'anirà constituint com una reflexió sobre els lligams que ens posen en contacte amb el món, sobre la necessitat de recuperar els orígens per preguntar-nos quina és la nostra identitat humana davant del col·lapse. Tot plegat,

QUI SOM

País: Espanya, 2026
Direcció: Salvador Sunyer
Guió: Lola Mayo, Salvador Sunyer
Intèrprets: Camille Decourtye, Rita Mateu Decourtye, Taïs Mateu Decourtye, Blai Mateu
Gènere: Documental
Durada: 104 min
Idioma: Català i francès
Subtítols: Català
 No recomanada per a menors de 7 anys

però, plantejat com un joc de formes, moviments, sonoritats i troballes escèniques.

Qui som —la pel·lícula— no serà només una reflexió sobre l'evolució de l'espectacle fins a la seva estrena a la Cour du Lycée Saint-Joseph d'Avinyó, sinó també una reflexió sobre la identitat de la companyia i sobre una manera d'entendre les arts escèniques. *Baró d'Evel* no és només una companyia professional, sinó també una gran família en què el circ i la vida errant es troben a l'origen de tot. Blai Mateu és fill de Tortell Poltrona, de la mateixa manera que Oriol Pla, que inicialment forma part del projecte i després l'abandona, ho és de Quimet Pla i Núria Font, antics membres de *Comediants*. En una escena de la pel·lícula, els dos actors parlen dels seus orígens, del seu lligam amb una forma de vida que han heretat i que han transformat en les seves pròpies experiències.

Camille i Blai s'inquieten pel destí de les seves dues filles. La gran ha actuat amb ells des de *Bèsties* i ha format part de la companyia; ara es troba davant del repte vital de començar a treballar en una escola de circ de París. La petita participarà en l'espectacle *Qui som*. Alguna cosa s'ha transmès de pares a fills, però amb el temps s'ha anat modificant: el circ ha pres altres formes d'hibridació amb la dansa contemporània i amb la performance, però tot plegat ha implicat sempre un treball de creació basat en la recerca constant, en convertir l'espectacle en una forma de vida i la vida en un treball creatiu constant. *Qui som* acaba essent un homenatge a un grup de gent que, des de la resistència, ha dissolt les fronteres entre vida i creació; als hereus d'alguna cosa essencial en què la família acaba essent un espai d'experiències compartides, una forma d'avançar cap al futur. El resultat final no és només una pel·lícula sobre un procés creatiu, sinó també un homenatge a tots aquells que han convertit el teatre en una forma de vida.

ÀNGEL QUINTANA

Col·lectiu de la crítica cinematogràfica de Girona